

GATAZKAK EBAZTEKO KLAUSULAK SALGAIEN ITSASO BIDEZKO GARRAIO KONTRATUETAN: OHAR BEREIZGARRIAK ETA KASU PARTIKULARRAK

Tesiaren egilea: Jonatan Echebarria Fernández

Unibertsitatea: Euskal Herriko Unibertsitatea (UPV-EHU)

Saila: Enpresa Zuzenbidea eta Zuzenbide Zibila Saila

Tesi-zuzendaria: Juan José Álvarez Rubio

Tesiaren laburpena:

Tesiaren I. zatia salgaien itsaso bidezko garraioari buruzko sarrera bat da, eta bi kapitulutan dago banatuta. 1. kapituluak hautatutako gaiaren adierazgarritasuna, arazoaren aurrekariak, eta ikerketaren auziak jorratzen dira, aldean autonomiaren printzipioaren definizioa eta haren mugak barne, salgaien itsaso bidezko garraioaren testuinguruan. Tesian baliatutako metodoak, metodologia eta materialak ere aurkezten dira, tesian bildutako ikerketaren irismenaren mugekin batera.

2. kapituluak itsas garraioari, itsaso bidezko salgaien garraioaren arloko eragile nagusiei, pleitatzeko-kontratuei, pleitatzeko-polizari eta ontziratze-agiriari buruzko ikuspegi orokor bat eskaintzen du. Aldean autonomia prozesala, substantiboa eta konfliktuala aztertzen dira, eta pleitatzeko-kontratu bateko aldeek hautaturiko foroa edo arbitraje-auzitegia baliozkoak diren eta zer muga dituzten ebaluatzeko auzitegi nazional batek baliatzen duen esparrua azaltzen dugu.

II. zatiak hiru kapitulu ditu, aldean borondate-autonomiaren mugetan zentratuak, salgaien itsaso bidezko garraio-kontratuei dagokienez; adibidez, pleitatzeko-poliza eta ontziratze-agiria.

3. kapituluak EBko sistema juridikoko nazioarteko jurisdikzioaz hitz egiten du batik bat, eta jurisdikzioaz nazioarteko tresnen baitan, eta legediaren eta kasu praktikoen bidez islatzen du nola salgaien garraioarekin loturiko itsaso bidezko garraio-kontratuetan bildutako jurisdikzio- eta arbitraje-klausulak baliogabeak izan daitezkeen edo dagozkien epaile nazionalak ez onarturikoak.

4. kapituluak berriaz erakusten du gatazkak ebazteko klausula horiek nola txertatu diren EBn, eta bereziki, Ingalaterran eta Espainian, eta azpimarratzen ditu haien operatibotasun-arazoak pleitatzeko-polizatik ontziratze-agirian txertatzeko kasuetan. Garraiolariaren nortasuna funtsezkoa da itsas eragileei segurtasun juridikoa emateko ontzi-jabeak edo pleitatzeko-klausula horiek indarrean jartzeko ontziratze-agiria hirugarrenei endosatzen dienean.

5. kapituluak kargamentuarekin loturiko gatazka batean aplika daitezkeen Nazioarteko Zuzenbide Pribatuari buruzko arau nazionalak hautaturiko jurisdikzioari edo pleitazte-poliza batean edo ontziratze-agiri batean txertaturiko arbitraje-klausulei ezar diezazkieketen mugak aztertzen dira. Arau horiek atzerriko loturak dituen kasu batean kasu horri aplikagarri zaion legedi nazional espezifikoaren erabakitzeko epaile batek aztertzen duen legedi nazional positiboaren zati dira. Jokoan den gai nagusia da ontziratze-agiriari aplikagarri zaizkion nahitaezko xedapenek, politika publikoak edo foroaren arau inperatibo nagusiek nola galaraz diezazkieketen alderdiei gatazka hautaturiko foroetan edo arbitraje-auzitegietan ebaztea. Azalpen horrek Rotterdango Arauak berresteko arazoetan du oinarria.

III. zatian legea hautatzeko klausulak onartzeko arauari buruz hitz egiten da. 6. kapituluak babes-klausulak aztertzen dira, esaterako *Paramount* klausula edo *Himalaia* klausula, zeinek Hagako eta Visbyko Arauen edo garraiolariaren eta haren mendekoen, agenteen eta azpikontratatuaren erantzukizuna mugatzeko nazioarteko beste tresna batzuen aplikazioa aurreikusten duten.

7. kapituluak itsas garraiorako kontratua zerbitzuen prestazio edo salgaien salmenta-kontratuaren barne aztertzen du. Kapituluak Europar Batasuneko Justizia Auzitegiaren interpretazioa aztertzen du. Aldeen ezaugarritze subjektiboa haien autonomiaren mugatzaile izan daiteke. Salgaiak garraiatzeko kontratu bateko aldeek aurki dezaketen beste arrisku bat da Europar Batasuneko Justizia Auzitegiak kontratu mota hori zerbitzu-kontratuen kategorian txertatzea.

IV. zatian lanean zehar garatutako behin betiko ondorioak kapitulu bakar batean aurkezten dira.